

**ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ (ПУЕТ)
Кафедра туристичного та готельного бізнесу**

Г. П. Склад, Ю. В. Карпенко

ПРОГРАМА
та методичні рекомендації
щодо проходження навчальної практики
«Вступ до фаху» здобувачами вищої
освіти 1 курсу ступеня бакалавра
спеціальності 242 Туризм і рекреація
освітня програма «Туризм» ПУЕТ

Полтава
ПУЕТ
2024

Автори: *Г. П. Складар*, д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри туристичного та готельного бізнесу Полтавського університету економіки і торгівлі;
Ю. В. Карпенко, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу Полтавського університету економіки і торгівлі.

Рецензенти: *О. М. Роскладка*, д-р екон. наук, професор, професор кафедри туризму та рекреації Державного торговельно-економічного університету;
О. М. Литвин, директор туристичного агентства «Апex Tour Poltava Pаgovoз», м. Полтава.

*Рекомендовано до видання, розміщення в електронній бібліотеці та використання в освітньому процесі на засіданні кафедри туристичного та готельного бізнесу ПУЕТ
29 лютого 2024 р., протокол № 7*

Г. П. Складар

Програма та методичні рекомендації щодо проходження навчальної практики «Вступ до фаху» здобувачами вищої освіти 1 курсу ступеня бакалавра спеціальності 242 Туризм і рекреація освітня програма «Туризм» ПУЕТ / Г. П. Складар, Ю. В. Карпенко. – Полтава : ПУЕТ, 2024. – 10 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM).

Відповідальні за зміст навчально-методичного видання автори, рецензентки та завідувач кафедри туристичного та готельного бізнесу *Г. П. Складар*

Повне чи часткове відтворення, тиражування, передрук і розповсюдження цього видання без дозволу Полтавського університету економіки і торгівлі **ЗАБОРОНЕНО**

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Організація і керівництво навчальною практикою	5
Зміст навчальної практики.....	6
Вимоги щодо оформлення та захисту звіту з навчальної практики	7
Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами практики	8
Додатки.....	9

ВСТУП

Практична підготовка здобувачів вищої освіти є складовою частиною освітнього процесу і спрямована на оволодіння студентами системою професійних умінь і навичок, а також первинним досвідом професійної діяльності, має сприяти їх саморозвитку.

Навчальна практика «Вступ до фаху» здобувачів вищої освіти I курсу є складовою частиною навчального процесу, одним з основних етапів практичної підготовки здобувачів вищої освіти фахівців ступеня бакалавра спеціальності 242 Туризм і рекреація освітня програма «Туризм».

Метою навчальної практики є ознайомлення студентів із профілем спеціальності, перспективами майбутньої професійної діяльності, з особливостями практичної діяльності підприємств сфери туризму і рекреації, отримання ними первинних професійних умінь і навичок із навчальних дисциплін, що формують загальні, спеціальні компетентності та програмні результати навчання (Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 24 – Сфера обслуговування, спеціальність 242 Туризм. Затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 04.10.2018 р. № 1068).

Завдання виробничої практики:

1) поглиблення та закріплення здобувачами вищої освіти теоретичних знань;

2) ознайомлення з професійними вимогами до фахівця у сфері туризму і рекреації, необхідними вміннями і навичками;

3) адаптація здобувачів освіти до реальних умов виробничої діяльності та створення можливостей для майбутнього працевлаштування;

4) вивчення структури туристично-рекреаційної системи м. Полтава та факторів її розвитку;

5) підготовка студентів до проходження виробничої практики тощо.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти:
загальні:

– здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та

форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

- здатність діяти соціально відповідально та свідомо;*
- здатність працювати в команді та автономно;*

спеціальні:

– знання ті розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності тощо.

Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми:

- знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних і суміжних наук;*
- проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття;*
- управляти своїм навчанням з метою самореалізації у професійній туристичній сфері тощо.*

ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ВИРОБНИЧОЮ ПРАКТИКОЮ

Загальне керівництво навчальною практикою «Вступ до фаху» здобувачів вищої освіти спеціальності 242 Туризм і рекреація освітня програма «Туризм» здійснює Центр зв'язків із виробництвом ПУЕТ. Навчально-методичне забезпечення і керівництво практикою здійснюють викладачі кафедри туристичного та готельного бізнесу.

Основними обов'язками здобувачів вищої освіти є:

- проходити навчальну практику за строками, визначеними у наказі по університету;*
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою навчальної практики;*
- засвоїти і суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки;*
- нести відповідальність за виконану роботу;*
- вести щоденник проходження виробничої практики;*
- захистити результати проходження практики у встановлений термін.*

Основними обов'язками керівників від університету є:

- забезпечення проведення всіх організаційних заходів перед проходженням здобувачами вищої освіти практики (вступна лекція, індивідуальне завдання тощо);*

- проведення інструктажу здобувачам вищої освіти з охорони праці, техніки безпеки на підприємстві (організації);
- доведення до відома здобувачів вищої освіти переліку питань, які повинні були з'ясовані і відображені у щоденнику з практики з урахуванням специфіки підприємства (організації);
- консультативна робота у процесі практики зі здобувачами вищої освіти, поетапний контроль ходу виконання програми практики;
- звітування на кафедрі про підсумки проходження практики тощо.

ЗМІСТ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Зміст навчальної практики обумовлюється цілями і завданнями практичної підготовки фахівців за освітньою програмою «Туризм», та низкою організаційних питань, пов'язаних із початком практики, оформленням необхідних документів і проходження інструктажу з техніки безпеки та охорони праці.

Здобувачі вищої освіти повинні виконати такі навчальні завдання.

1. Відвідати вступну лекцію, де прослухати інструктаж з техніки безпеки, ознайомитись з метою, завданнями та організаційними процесами навчальної практики;

2. Вивчити структуру туристично-рекреаційної системи м. Полтава та факторів її розвитку засобами інформаційних технологій.

Визначити найпривабливіші туристичні об'єкти м. Полтава та дослідити їх розміщення (музеї, пам'ятники відомим особам, архітектурні пам'ятники, картинні галереї, театри, історичні місця, місця відпочинку, об'єкти екологічного туризму).

Дослідити заклади розміщення та обслуговування туристів м. Полтава (готелі, ресторани комплекси, туристично-інформаційні центри і системи навігації) – кількість, розміщення, обсяг обслуговування туристів, асортимент туристичних послуг.

Дослідити транспортну інфраструктуру м. Полтава (вокзали, транспортна доступність туристичних об'єктів).

3. З метою набуття навичок розробки туристичного маршруту здійснити оглядову пішохідну екскурсію містом Полтава за маршрутом: Будівля колишнього дворянського банку – Центральна кругла площа – Корпусний парк – Спасько-Преображенська церква – Краєзнавчий музей – Біла Альтанка – Музей-садиба І. П. Котляревського.

4. З метою дослідження найпривабливіших туристичних об'єктів міста і набуття знань щодо організації та проведення екскурсії відвідати з екскурсією туристичне агентство/оператора центру туристичної інформації, ознайомитись з організаційною структурою підприємства, асортиментом туристичних послуг, організацію роботи з клієнтами, розробкою турів, нових напрямів, маркетинговою діяльністю, корпоративною культурою, нормативно-правовою документацією, кількістю та контингентом споживачів туристичних послуг, рекламою підприємства тощо.

5. Виконати індивідуальне завдання (робота у групах до 5 осіб) – підготувати характеристику суб'єкта туристичної діяльності.

6. Підвести підсумки практики. Підготувати звіт із практики та захистити його.

ВИМОГИ ЩОДО ОФОРМЛЕННЯ ТА ЗАХИСТУ ЗВІТУ З НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Основну частину звіту поділяють на розділи, перелік і послідовність яких визначається змістом програми практики. Сторінки звіту слід пронумерувати; першою сторінкою є титульний аркуш – на ньому номер сторінки не ставлять. Звіт виконують за допомогою комп'ютерної техніки та роздруковують у форматі аркуша А4, шрифт Times New Roman, кегель 14, інтервал – 1,5. Розміри полів: ліве, верхнє, нижнє – 20 мм, праве – 15 мм. Обсяг звіту – 8–10 аркушів.

Структура звіту:

- титульний аркуш (додаток А);
- зміст;
- вступ (мета та завдання навчальної практики);
- основна частина;
- висновки;
- список використаних інформаційних джерел.

Основна частина звіту має містити інформацію про:

- завдання, які було поставлено здобувачу керівником від університету;
- докладний опис особисто виконаної роботи;
- перелік і зміст індивідуального завдання, визначеного керівником навчальної практики від кафедри;

– висновки щодо позитивних моментів організації і проходження навчальної практики, труднощі та недоліки, які були виявлені під час проходження навчальної практики тощо.

Підготовлений звіт у перший робочий день після закінчення практики подають на перевірку керівнику практики та захищають у день, визначений графіком. Захист проводиться у формі співбесіди в комісії кафедри туристичного та готельного бізнесу, до складу якої входять керівник практики від кафедри та провідні викладачі кафедри.

Оцінювання здійснюється за критеріями, відображеними в Листі оцінювання захисту звіту з практики (додаток Б).

Загальна підсумкова оцінка за результатами практики фіксується на титульному аркуші звіту, у щоденнику, відомості та в заліковій книжці здобувача вищої освіти за 100-баловою системою та оцінкою у 4-баловій системі.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ЗАХИСТУ ПРАКТИКИ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС*	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Дуже добре
74–81	C	Добре
64–73	D	Задовільно
60–63	E	Задовільно достатньо
35–59	FX	Незадовільно з можливістю повторного захисту підсумків
0–34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним проходженням практики та захистом підсумків

* ЄКТС – Європейська кредитно-трансферна та акумулююча система.

ДОДАТКИ
ДОДАТОК А

Зразок титульного аркуша

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут _____
Форма навчання _____
Кафедра туристичного та готельного бізнесу

ЗВІТ
з навчальної практики «Вступ до фаху»

здобувача вищої освіти ____ курсу
спеціальності 242 Туризм і рекреація
освітньої програми «Туризм»
ступеня бакалавра

(прізвище, ім'я по батькові)

Керівники практики
від кафедри

(посада, вчене звання, прізвище, ініціали, підпис)

Звіт захищено «__» _____ 202__ р.

Оцінка _____

Члени комісії _____
(прізвище, ініціали, підпис)

Полтава – 202__

Додаток Б

Лист оцінювання навчальної практики

ПІБ здобувача вищої освіти

Критерії оцінювання	Бали
Зміст (до 60 балів)	
Повнота виконання завдань навчальної практики та їх обґрунтованість (до 50 балів)	
Обґрунтованість висновків (до 10 балів)	
Оформлення та організація виконання (до 20 балів)	
Відповідність чинним стандартам щодо оформлення звіту навчальної практики (титульний аркуш, зміст, структура, посилання на інформаційні джерела) (до 5 балів)	
Відповідність чинним стандартам щодо оформлення таблиць, формул і графічних ілюстрацій, малюнків (до 5 балів)	
Відповідність чинним вимогам щодо оформлення інформаційних джерел (до 5 балів)	
Дотримання графіка виконання звіту навчальної практики (до 5 балів)	
Захист (до 20 балів)	
Повнота та лаконічність висвітлення у доповіді ключових аспектів звіту про навчальну практику (до 10 балів)	
Аргументованість та повнота відповідей на додаткові питання (до 10 балів)	
Усього балів	
Підсумкова оцінка за національною шкалою	
Підсумкова оцінка за шкалою ECTS	
Підпис керівника практики від університету	

Навчально-методичне видання

СКЛЯР Георгій Павлович
КАРПЕНКО Юрій Вікторович

ПРОГРАМА

та методичні рекомендації

Редагування *Л. М. Діденко*
Комп'ютерне верстання *О. С. Корніліч*

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 0,6.
Зам. № 329/2143.

Видавець і виготовлювач
Полтавський університет економіки і торгівлі
к. 48, вул. Івана Банка, 3, м. Полтава, 36003.
E-mail: pvv.puet@gmail.com.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 8076 від 28.02.2024 р.